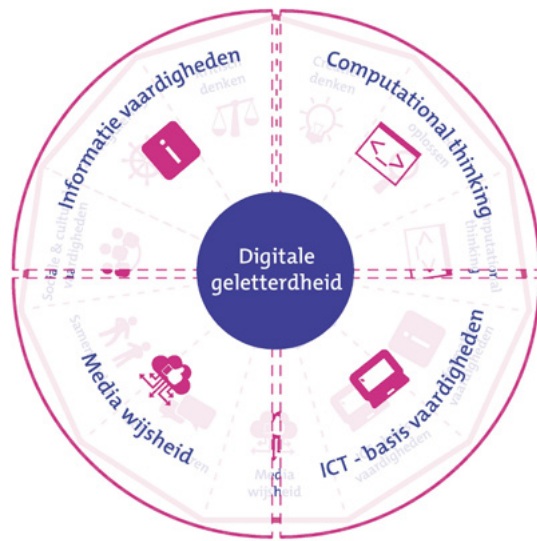


Checklist 'digitale geletterdheid in het onderwijs'

Wil je aan de slag met digitale geletterdheid, dan is het verstandig te starten aan de hand van onze vragen. Deze vragen zetten aan tot nadenken, en stellen je in staat samen met je medewerkers antwoorden te vinden die van toepassing zijn op jouw school of scholen.



De vier digitale vaardigheden maken deel uit van de 21e eeuwse vaardigheden. Dit model is ontwikkeld door SLO en Kennisnet.

De vragen zijn ingedeeld in de categorieën van het Vier in balans-model van Kennisnet: visie, deskundigheid, inhoud en infrastructuur.

1. Visie

Een visie op toekomstbestendig onderwijs vereist ook een goede visie op digitale vaardigheden bij leerlingen.

Wat drijft ons schoolbestuur om leerlingen digitaal geletterd te maken?

Wat verbindt de verschillende scholen die horen bij ons bestuur?

Wat is ons ideaal – onze stip aan de horizon?

Wat is kenmerkend voor onze school? Welke accenten leggen wij?

Laten we genoeg ruimte voor scholen hun eigen profiel te behouden en hun eigen keuzes te maken?

Besteden we aandacht aan alle vier de digitale vaardigheden, en bijvoorbeeld niet overmatig veel aan programmeren?

Hoe zorgen we voor samenhang tussen de vier digitale vaardigheden?

Wat is onze mening over gelijke digitale kansen? Hoe zorgen we dat ook kwetsbare leerlingen, in het speciaal onderwijs of op praktijkscholen, digitaal geletterd worden gemaakt?



Willen we vaardigheden integreren in bestaande structuren of apart aanbieden? Willen we dat voor alle vaardigheden of voor een selectie?

Hoe behouden we het inzicht in de vorderingen van leerlingen als we vaardigheden integreren in bestaande structuren?

Hoe willen we de vorderingen van leerlingen volgen op het gebied van vaardigheden?

Naar welk niveau streven we bij de ontwikkeling van digitale vaardigheden? Streven we naar een bepaald eindniveau of stellen we doelen voor deze vaardigheden per leerling individueel?

Tip: Ict-puzzel voor het onderwijs

- kn.nu/ict-puzzel



2. Deskundigheid

Digitaal geletterde leerlingen vragen om digitaal bekwame leraren.

Zijn onze collega's voldoende toegerust om leerlingen digitale vaardigheden bij te brengen?

Wat verwachten we minimaal aan digitale vaardigheden van onze medewerkers?

Verwachten we die minimale bagage van iedereen of van een aantal? Is dat voor henzelf ook duidelijk?

Hoe stellen we leraren in staat digitale vaardigheden te integreren in hun onderwijs?

Hoe zorgen we dat ze voldoende toegerust zijn? Hoe doen we dat duurzaam?

Wat gaat nu al goed? Wat is ons ideaal? Hoe gaan we van goed naar ideaal?

Welke medewerkers kunnen we met recht digitaal geletterd noemen? Hoe betrekken we die bij het deskundiger maken van hun collega's?

Welke partners versterken onze deskundigheid?

Tip: De drie online workshops digitale geletterdheid van Kennisnet

- kn.nu/Workshop.Mediawijsheid

- kn.nu/Workshop.ComputationalThinking

- kn.nu/Workshop.Informatievaardigheden



3. Inhoud

Om digitale geletterdheid in het onderwijs te integreren, is het belangrijk dat je nadenkt over de inhoud.

Welke vaardigheden willen we integreren in bestaande vakken? Moeten er dan aanpassingen worden gedaan aan het gebruikte leer materiaal of zit het vooral in aanpassingen van verwerkingsvormen en werkvormen?

Welke vaardigheden zouden we afzonderlijk van vakken willen behandelen?

Hebben we criteria opgesteld aan de hand waarvan we kunnen zien of een leermiddel past bij de manier waarop onze scholen aan digitale vaardigheden willen werken?

Welke middelen zouden we op bestuursniveau kunnen aanschaffen en voor meer scholen beschikbaar kunnen maken?

Welke eisen stellen we aan de methoden die onze scholen aanschaffen?

Besteden de methoden die onze scholen gebruiken, expliciet aandacht aan digitale vaardigheden?

4. Infrastructuur

Het is niet altijd noodzakelijk technologie te gebruiken om leerlingen digitaal vaardig te maken. Leren hoe programmeren werkt kan bijvoorbeeld 'unplugged' met fysieke bouwblokken of papier. En over mediawijsheid kun je ook praten zonder gebruik van computers.

Welke infrastructuur (denk aan tablets en laptops) zou gedeeld kunnen worden met elkaar?

Past de ambitie van ons schoolbestuur bij de aanwezige infrastructuur?

Tip: Leerlijn programmeren

- kn.nu/leerlijnprogrammeren



Deze checklist is gemaakt in samenwerking met nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling SLO. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Remco Pijpers, strategisch adviseur digitale geletterdheid bij Kennisnet, via r.pijpers@kennisnet.nl.

Kennisnet
Paletsingel 32
2718 NT Zoetermeer

T 0800 321 22 33
E support@kennisnet.nl
I kennisnet.nl

Postbus 778
2700 AT Zoetermeer